

ชื่อวิทยานิพนธ์ ศักยภาพของข้าวสาลีในเขตเกษตรที่ดอน

ชื่อผู้เขียน นายบุญเทียม เลิศศุภวิทย์นภา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต เกษตรศาสตร์ (เกษตรศาสตร์เชิงระบบ)

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ดร. กนก ฤกษ์เกษม ประธานกรรมการ
 รศ. นคร ฅ ลำปาง กรรมการ
 อจ. พฤษัช ยินมนตะสิริ กรรมการ
 ผศ. สุทัศน์ จุลศรีไกววัล กรรมการ

บทคัดย่อ

ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน และชี้ถึงปัญหา รวมทั้งข้อจำกัดที่จะแนะนำไปผลิตข้าวสาลีที่เป็นพืชใหม่มีศักยภาพที่สูง โดยเลือกพื้นที่ในเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่เป้าหมาย วิธีการทางนิเวศเกษตรได้ถูกนำมาปรับใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลหัตถศึกษา ก่อนที่จะไปทดลองในสถานีทดลอง นอกจากนี้ได้มีการสำรวจพื้นที่และข้อมูลปฐภูมิร่วมด้วย การทดลองในพื้นที่เกษตรกรรมเพื่อชี้ถึงการปรับตัวของพันธุ์และฤดูการปลูกข้าวสาลีอาศัยนำสนหลังพืชหลักบนที่ดอน

การวิเคราะห์พื้นที่โดยใช้ข้อมูลหัตถศึกษาและข้อมูลปฐภูมิ เห็นได้ชัดว่าระบบการปลูกพืชเดี่ยวได้ผลสูงสม่ำเสมอ ส่วนพืชสองตามหลังพืชหลักให้ผลผลิตต่ำเนื่องมาจากการขาดน้ำก่อนสุกแก่

ผลการทดลองการปรับตัวข้าวสาลี 4 พันธุ์ ได้แก่ INIA 66, SONORA 64, 1510 และ UP 262 พบว่าผลผลิตเฉลี่ย 148 กก/ไร่ และมีค่าสัมประสิทธิ์รีเกรสชันตั้งแต่

0.86 - 1.15 โดยหึ่ง 4 พันธุ์ให้ผลผลิตผันแปรตามสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

สำหรับฤดูปลูกที่เหมาะสม ได้แก่ ช่วงเดือนตุลาคม ซึ่งข้าวสาลีให้ผลผลิตสูงสุดเฉลี่ย 155-284 กก/ไร่ พันธุ์ UP 262, 1015 และ SW 9 มีการปรับตัวค่อนข้างดี และให้ผลผลิตสูง โดยเฉพาะ 1015 ให้ผลผลิตเฉลี่ยถึง 400 กก/ไร่ เมื่อปลูกวันที่ 15 ตุลาคม

พื้นที่ดอนอาศัยน้ำฝนของอำเภอฝาง มีความผันแปรสำหรับการปลูกข้าวสาลีเป็นพืชสองหลัง เก็บเกี่ยวพืชหลักพอสมควร อย่างไรก็ตามข้าวสาลีก็มีโอกาสที่จะให้ผลผลิตสูงสุดถึง 400 กก/ไร่ เมื่อปลูกในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในกลางเดือนตุลาคม

Thesis Wheat as a Potential Crop for Upland
Agricultural System

Author Mr. Boontium Lerssupavithnapa

M.S. Agriculture (Agricultural Systems)

Examining Committee Dr. Kanok Rerkasem Chairman
 Assoc. Prof. Nakorn Na Lampang Member
 Lecturer Phrek Gypmantisiri Member
 Assist.Prof. Suthat Julsrigival Member

Abstract

The present study was aimed to analyse the existing cropping systems and identify problems and constraints to the introduction of wheat as a new potential crop for the area. Fang district of Chiang Mai province was chosen for the study. Agroeco-system approach was adopted for the analysis of secondary data prior to the field experiment station. In addition field surveys were under take to collect additional primary data. On-farm research was carried out to identify varietal adaptation and group season to the rainfed wheat after main season upland crops.

Analysis of secondary and primary data revealed that single cropping system of upland crops are currently predominated in the study area second crops after the rainy season frequently give low yields due to water shortage towards maturity.

The adaptability analysis of four wheat varieties grown over 11 sites in 6 Tambols indicated the wheat growing environments in the upland were heterogenous with average yield of 148 kg/rai. The adaptability indices as shown by the regression coefficient were 0.86 to 1.15.

The optimal planting date for wheat in the area was mid-October when average wheat yields ranged from 155 to 284 kg/rai. The outstanding varieties were UP 262, 1015 and SW 9, particularly the line 1015 provided the highest average yield of 400 kg/rai when planted in 15 October.

The study showed that the rainfed uplands of Amphur Fang were variable for wheat cultivation as second crop. However high wheat yield of 400 kg/rai could be achieved when planted at the favorable environments in mid-October.